

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0122322 การบริหารการพัฒนา

Development Administration

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	3
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	4
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	8
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	6
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	10
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	11

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

00122362 การคลังท้องถิ่น Local Finance 3(3-0-6)

รายวิชานี้มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสำคัญของการบริหารการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับโลก ระดับประเทศ และระดับพื้นที่ โดยเน้นการทำความเข้าใจระบบและกลไกที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของรัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนามีประสิทธิภาพ โดยรายวิชาครอบคลุมการศึกษาแนวคิดการพัฒนาในเชิงประวัติศาสตร์และร่วมสมัย การจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (New Public Management) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม กลไกการวางแผนและการบริหารโครงการพัฒนา ตลอดจนการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเพื่อการพัฒนา การพัฒนาเชิงพื้นที่ การพัฒนาที่ยั่งยืน และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการเสริมสร้างสมรรถนะในการคิดเชิงระบบ วิเคราะห์บริบทเชิงซ้อนของปัญหา สังเคราะห์ทางเลือกเชิงนโยบาย และประยุกต์ใช้แนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้สามารถออกแบบ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบริบท สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และความยั่งยืนของการพัฒนา

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

- ☐ ศึกษาทั่วไป
- ☒ วิชาเฉพาะ
- ☐ วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- ☐ วิชาเอก
- ☐ วิชาเอกบังคับ
- ☐ วิชาเอกเลือก
- ☐ วิชาโท
- ☐ วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร. ปุณณดา ไชยราช

อาจารย์ผู้สอนรายวิชา อาจารย์ ดร. ปุณณดา ไชยราช

4. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

ห้อง 17403 มหาวิทยาลัยทักษิณ

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

5 มิถุนายน 2568

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1.1 เพื่อให้นิสิตมีองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และกลไกของการบริหารการพัฒนาในระดับต่าง ๆ

1.2 เพื่อให้นิสิตสามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์องค์ความรู้ด้านการบริหารการพัฒนาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้นิสิตมีความเข้าใจในแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ทั้งในบริบทสากลและบริบทของประเทศไทย โดยครอบคลุมมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้นิสิตสามารถมองเห็นภาพรวมของการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวมและเข้าใจความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาในทุกระดับ และมุ่งให้นิสิตเรียนรู้ระบบและกลไกของการบริหารการพัฒนา ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยเน้นบทบาทของรัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้นิสิตตระหนักถึงความสำคัญของความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการจัดการทรัพยากรและการดำเนินนโยบายสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 15 สัปดาห์	-	-	6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล ประมาณ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือตามความต้องการของนิสิต

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนการกระจายความรับผิดชอบ

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม		2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา		4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์	
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3	5.1	5.2
0122362	●	●	●	●			●		●		●	

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
● 1.1 พัฒนานิสิตให้มีจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อในการบริหารการพัฒนา โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ความโปร่งใส ความเสมอภาค และความยั่งยืนของสังคม	บรรยายแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการทัศนสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนา ทั้งในระดับโลก ประเทศ และท้องถิ่น เพื่อให้ นิสิตมีความเข้าใจในฐานคิดของการบริหารการพัฒนา	พิจารณาจากการนำเสนอ การเปรียบเทียบกรณีศึกษา
● 1.2 สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างมีจริยธรรมในการตัดสินใจเชิงนโยบาย หรือการจัดการการพัฒนา โดยยึดหลักความยุติธรรมและเคารพในสิทธิมนุษยชนของประชาชนในพื้นที่พัฒนา		
2. ด้านความรู้		
● 2.1 เข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนา ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเชื่อมโยงในระดับโลก ประเทศ และท้องถิ่น	บรรยาย ควบคู่กับการอภิปรายตัวอย่างนโยบายหรือโครงการพัฒนาของประเทศ ไทยในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เพื่อเชื่อมโยงแนวคิดเชิงทฤษฎีกับบริบท	พิจารณาจากการนำเสนอ การเปรียบเทียบกรณีศึกษา และประเมินจากผลการสอบ ทั้งกลางภาคและปลายภาค ด้วยข้อสอบข้อเขียน
● 2.2 รู้และเข้าใจถึงนโยบาย กลไก		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ทางสถาบัน และบริบททางประวัติศาสตร์และร่วมสมัยของการบริหารการพัฒนาในประเทศไทย 2.3 ตระหนักถึงงานวิจัยหรืองานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบวิเคราะห์ และประเมินผลนโยบายหรือโครงการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม	จริง	
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
3.1 สามารถค้นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาจากหลากหลายแหล่ง เช่น แผนพัฒนาระดับประเทศ รายงานนโยบายสาธารณะ และข้อมูลเชิงพื้นที่ ● 3.2 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์หรือปัญหาการพัฒนาที่มีความซับซ้อน โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และเครื่องมือเชิงรัฐประศาสนศาสตร์และการวางแผน เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาที่เป็นระบบและยั่งยืน	ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมผ่านการวิเคราะห์ปัญหาและความท้าทายในการบริหารการพัฒนาในระดับพื้นที่ กรณีศึกษา (Case Study) ทั้งจากเอกสารทางวิชาการและสถานการณ์ร่วมสมัย	พิจารณาจากการนำเสนอการเปรียบเทียบกรณีศึกษา (Case Study) และประเมินจากผลการสอบทั้งกลางภาคและปลายภาคด้วยข้อสอบข้อเขียน
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
4.1 แสดงความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ และมีภาวะผู้นำในการนำเสนอแนวทางการบริหารการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่หรือชุมชน ● 4.2 สามารถปรับตัวและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย	บรรยายและจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติ เช่น การระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เพื่อฝึกทักษะการคิดเชิงระบบ การทำงานเป็นทีม และการเสนอแนวทางพัฒนาอย่างสร้างสรรค์	การนำเสนอผลการวิเคราะห์กรณีศึกษา ในรูปของรายงานรวมถึงกิจกรรมในชั้นเรียนของนักศึกษา

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ทั้งด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม บนพื้นฐานของความเข้าใจและเคารพความแตกต่าง		
4.3 มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมกับประเด็นการพัฒนาเฉพาะพื้นที่ เช่น ความเหลื่อมล้ำ ความยากจน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น		
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
● 5.1 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา เช่น ข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อมูลประชากร หรือผลกระทบของนโยบายต่อกลุ่มเป้าหมาย	การบรรยายควบคู่กับการวิเคราะห์ประเด็นด้านการบริหารการพัฒนาในบริบทสมัยใหม่	พิจารณาจากรายงานการวิเคราะห์กรณีศึกษาจากการมอบหมายในชั้นเรียน
5.2 มีทักษะในการสื่อสารข้อมูลเชิงวิเคราะห์และการวางแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ใช้งาน เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน หรือภาคเอกชน โดยใช้สถิติและเครื่องมือวิเคราะห์ที่เหมาะสม		

คำชี้แจง หากหลักสูตรมี มคอ.1 ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้แล้วให้นำมาตรฐานผลการเรียนรู้ตาม มคอ.1 มาใช้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของหลักสูตร หากยังไม่มี มคอ.1 ให้ใช้มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ และถอดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาเป็นผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	กระบวนการทัศน์การพัฒนา ความหมายและ พัฒนาการของการบริหารการพัฒนา	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
2	สถานการณ์การพัฒนาในประเทศไทย	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
3	รัฐกับการพัฒนา: สถาบัน นโยบาย และ การกำกับ	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
4	แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาแบบดั้งเดิม	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
5	แนวคิดการพัฒนาแบบใหม่และกระบวนการ ทัศน์เชิงวิพากษ์	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
6	การบริหารการพัฒนาในระดับพื้นที่	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
7	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและภาค ประชาสังคม	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
8	กระบวนการทัศน์การพัฒนาสมัยใหม่	3	0	เอกสารประกอบ	วิทยากรรับเชิญ
9	สอบกลางภาค				
10	กรอบแนวคิดและการขับเคลื่อนนโยบาย ในประเทศไทยในบริบทการพัฒนา สมัยใหม่	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
11	การพัฒนาอย่างยั่งยืน: หลักการและ SDGs	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
12	สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
13	นวัตกรรม นโยบาย และการเปลี่ยนผ่าน สู่ความยั่งยืน	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
14	นำเสนองาน	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา ไชยราช
15	นำเสนองาน	3	0	เอกสารประกอบ	ปทุมธาดา

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
					ไชยราช
16	สอบปลายภาค				
รวม		30	0		

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- ☐ 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- ☒ 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- ☐ 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- ☐ 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- ☐ 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- ☐ 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- ☒ 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- ☐ 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- ☐ 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- ☐ 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	ลำดับที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	1.2 / 2.1 / 2.2	กิจกรรมระหว่างชั้นเรียน - การวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษา - รายงานกลุ่มและการนำเสนอ	1-8, 10-15	70
2	3.1 / 4.1	สอบกลางภาค/สอบปลายภาค	9,16	30
รวม				100 %

วิธีการตัดเกรด ☐ อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

สิทธิพันธ์ พูนเอียด. (2564). การบริหารการพัฒนา: แนวคิด ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 1). [ไม่มีข้อมูลสำนักพิมพ์].

ติน ประยูรฤทธิ์. (2548). การบริหารการพัฒนา: ความหมาย เนื้อหา แนวทาง และปัญหา (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รวิภา ธรรมโชติ. (2564). การบริหารการพัฒนา (POL3313/PA323) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ไม่มี

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

- พิจารณาผลการประเมินการเรียนการสอนออนไลน์จากนิสิต
- พิจารณาข้อเสนอแนะจากนิสิตระหว่างการเรียนการ
- พิจารณาข้อเสนอแนะจากนิสิตผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- พิจารณาจากการนำเสนองาน, รายงานทางวิชาการ, การสอบ

3. การปรับปรุงการสอน

- เพิ่มช่องทางการสื่อสารโดยอาศัยสารสนเทศสมัยใหม่เพื่อดึงดูดความสนใจของนิสิต
- สร้างช่องทางการเข้าถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักสถิติผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

- ประกาศคะแนนให้นิสิตทราบและเปิดโอกาสให้นิสิตมีการแก้ไขเพื่อพัฒนาผลงานเพิ่มเติม

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- การวัดผลอย่างหลากหลายทั้งในแง่ผลงานของนักศึกษาและองค์ความรู้จากทักษะการสื่อสาร